
SCHENGEN'E RAĞMEN SÜREKLİ SINIR KONTROLLERİ Mİ GELİYOR?

22.03.2018

Deutsche Welle (21 Mart 2018)

Federal Almanya İçişleri Bakanı Horst Seehofer, ABnin dış sınırları yeterince güvenli hale gelene kadar sınır kontrollerini sürdürmek istiyor. Oysa Schengen sistemi ile bu tür kontroller tarihe karışmıştı.

Federal Almanya İçişleri Bakanı Horst Seehofer, ABnin dış sınırları yeterince güvenli hale gelene kadar sınır kontrollerini sürdürmek istiyor. Oysa Schengen sistemi ile bu tür kontroller tarihe karışmıştı.

Schengen nasıl işliyor?

Schengen Anlaşması, adını belgenin 1985 yılında imzalandığı Lüksemburgdaki sınır kasabasından alıyor. Anlaşmaya taraf ülkeler arasında, 1995ten beri özgürce seyahat etmek mümkün. Sınır kontrolleri sadece Schengen bölgesinin dış sınırlarında yapılıyor. İç sınırlarda herhangi bir kontrol söz konusu değil. Bu sadece vatandaşlar için pratik bir durum olmakla kalmıyor. Aynı zamanda mal sevkiyatının sorunsuz ve hızlı bir şekilde yapılması nedeniyle ekonomiye de büyük katkı sağlıyor. Schengen, böylece işleyen bir Avrupa Birliği (AB) iç pazarının da temelini oluşturuyor. AB vatandaşları, böylesine değerli bir haktan kolay kolay feragat etmek istemiyor.

Schengene hangi ülkeler dâhil?

Schengen Bölgesi, Avrupa Birliği ile aynı anlama gelmiyor. İngiltere ve İrlanda gibi bazı AB üyeleri, en başından beri bu uygulamaya karşı çıktı ve anlaşmaya dâhil olmadı. Nitekim İngiltere, Brexit oylamasının sonucu gereği önümüzdeki süreçte Birlikten ayrılacak. Diğer yandan Norveç, İzlanda, İsviçre ve Lichtenstein gibi AB üyesi olmayan birtakım ülkeler de Schengen Bölgesi içinde yer alıyor. Schengen, toplam 26 ülkeyi kapsıyor. Bulgaristan ve Romanya gibi AB ülkeleri ise henüz kriterleri tam olarak yerine getirmediikleri için, kısmî olarak Schengen kapsamında bulunuyor.

Ne tür kısıtlamalar var?

Bir Schengen ülkesi, kamu düzeni ya da iç güvenliğin tehdit altında olduğu kanaatine varırsa, ilk etapta altı aya kadar sınır kontrollerini yeniden devreye sokma hakkına sahip. Daha sonra bu kontrolleri, söz konusu güvenlik sorunları tümüyle bertaraf edilene kadar sürdürmesi mümkün.

Nitekim mülteci krizinin tavan yaptığı 2015 yılında Almanya, Avusturya, Danimarka, İsveç ve Norveç, sınır geçişlerinde sıkı kontroller yaptı. Gerekçe olarak da yasadışı göçmenler nedeniyle dış sınır güvenliğinin tehdit altında olması gösterildi. Almanyanın ilk baştaki en önemli gerekçesi, mülteci sayısının yüksekliği oldu. Şimdilerde ise sınır kontrolleri yapan diğer AB üyeleri gibi Almanya da güvenlik endişelerini gerekçe olarak gösteriyor. Kontrollerin son bulmasını isteyen AB Komisyonu, güvenlik gerekçesi ileri sürüldüğünde, bunu engelleme yetkisine sahip değil.

Halen hangi kontroller yapılıyor?

Sabit sınır kontrolleri sadece Almanyanın Avusturya sınırında üç otoban girişinde yapılıyor. Bunun dışındaki kontroller mobil olarak farklı noktalarda gerçekleşiyor. Kimi zaman da özel durum ve konuma bağlı olarak kontroller yapılıyor. Ayrıca polislerin, belirli bir şüphe olmaksızın yolcuları kontrol etme yetkisi de bulunuyor. Federal Alman İçişleri Bakanlığının verilerine göre, geçen yıl bu kontrollerde Avusturyadan Almanyaya yasadışı olarak giriş yapmaya çalışan 16 bin kişi tespit edildi. Bunların 7 bini, gerçekten korunmaya muhtaç olmamaları ya da Almanyada kalmalarına imkan verecek resmî evrak ibraz edememeleri nedeniyle geri çevrildi. Pasaport ya da evrak olmaksızın her ay AB harici ülkelerden 10 ile 15 bin arası kişi Almanyaya girmeye çalışıyor. Ancak bunların çoğu, güvenli bir üçüncü ülke üzerinden geldiği için geri gönderiliyor.

Alman hükümeti ne yapmak istiyor?

AB Dönem Başkanlığının yürüten Bulgaristan, Almanyanın yanısıra dört AB ülekesini, sınır kontrollerine ivedilikle son vermeye çağırdı. Benzer bir çağrı AB Komisyonundan da geldi. Ancak Alman hükümeti, kontrollere şimdilik devam etme niyetinde. Yeni İçişleri Bakanı Horst Seehofer Avrupa Birliğinin, dış sınırlarını etkili bir şekilde kontrol edip koruyamadığı sürece sınır kontrollerine devam edilmesi gerektiğini söyledi ve ekledi: Yakın zamanda bu pek mümkün görünmüyor. Başbakanlık sözcüsü, bakanın bu açıklamaların Angela Merkel ile istişare edilerek yapıldığını duyurdu. İçişleri Bakanlığında daha sonra yapılan bir açıklamada ise kontrollerin süresiz olarak uzatılmasının söz konusu olmadığı, böyle bir adımın AB yasalarıyla çelişeceği vurgulandı.

Eleştiriler ne yönde?

Muhalefetteki Yeşillerin Eş Genel Başkanı Robert Habeck, Sınırları mümkün olduğunca uzun bir süre kapatmakla övünmek yerine, biran önce açıp AB içindeki serbest dolaşımı yeniden devreye sokmaya çalışmalıyız. Aksi halde bunun hem vatandaş hakları açısından hem de ekonomik olarak olumsuz sonuçları olacaktır şeklinde konuştu. Yine muhalefetteki Sol Partili politikacı Ulla Jelpke ise İçişleri Bakanı Seehoferin açıklamaları ile sağ popülist Almanya için Alternatif (AfD) partisinin söylemleri arasında paralellik kurarak İçişleri Bakanı AfDli mi yoksa Hıristiyan Birlik partili mi, belli değil yorumunu yaptı.

Ekonomi dünyasından da endişeli değerlendirmeler geldi. Alman Sanayi ve Ticaret Odası (DIHK) Başkanı Eric Schweitzer Sıkı sınır kontrolleri, serbest mal ve hizmet trafiğini engellemekte ve böylece Avrupanın üretim ve ürünlerine olan güveni zedelemektedir dedi. Alman Makina Mühendisleri Birliği Başkanı Thilo Brodtmann ise çok daha vahim bir uyarıda bulundu: Schengen

Bölgesinde ateş yakanlar, sınırların tümüyle kapatılmasına kadar varacak devasa bir yangınla karşılaşabilirler.

Nihai amaç ne?

Sınır kontrolleri aslında Berlin yönetimi için başlı başına bir amaç değil. Alman hükümeti, Schengenin seyahat özgürlüğü ve ekonomi açısından taşıdığı önemin bilincinde. Bu nedenle de kontrollerin sadece gerekli olduğu müddetçe yapılması öngörülüyor. Nihai amaç, dış sınırların kapsamlı bir şekilde korunması. Avrupa Parlamentosundaki muhafazakâr partilerin grubu Avrupa Halk Partisi Meclis Grup Başkanı Manfred Weber, bu hedef bağlamında Avrupa Sınır Koruma Polis Teşkilatı kurulmasını önerdi. Weber, Macaristan Başbakanı Viktor Orbanın aldığı sert önlemleri de savunarak, Macaristanın böylece Schengenin dış sınırlarında güvenliği tesis ettiğini öne sürdü. Bu önlemleri eleştirmek yerine desteklemek gerektiğini belirten Weber, ABnin dış sınırlarında mülteciler için kamplar kurulup, kimlere giriş izni verileceğinin önceden tespit edilmesi gerektiğini söyledi. Manfred Weber de tıpkı Almanya İçişleri Bakanı Horst Seehofer gibi Hıristiyan Sosyal Birlik partisine mensup.

DW/MÇ,GY

©Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: